AZ EURÓPAI KONVENT
TITKÁRSÁG

Brüsszel, 2003. július 18.
(OR. fr.)

CONV 850/03

FEDLAP

küldi:	Titkárság
címzett:	Konvent
Előiratok száma:	CONV 820/1/03 REV 1, CONV 847/03, CONV 848/03
Tárgy:	**az Európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződés tervezete**

A Konvent tagjai mellékelten kézhez kapják az Európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződés szövegének végleges tervezetét, ahogyan azt 2003. július 18-án Rómában az Európai Tanács elnöke elé terjesztették.

_____

SZERZŐDÉS

EGY EURÓPAI ALKOTMÁNY

LÉTREHOZÁSÁRÓL

Tervezet

amelyet 2003. június 13-án, illetve július 10-én

az Európai Konvent konszenzussal fogadott el

ELŐTERJESZTÉS

AZ EURÓPAI TANÁCS ELNÖKE RÉSZÉRE

RÓMÁBA

— 2003. július 18. —

az európai konvent

ELŐSZÓ

Az Európai Alkotmányról szóló szerződés szövegtervezetének I.és II. része az Európai Tanács elé terjesztve 2003. június 20-án Tesszalonikiban.

Abban a meggyőződésben, hogy az ily módon „sokszínűségében egyesült” Európa a legjobb esélyt kínálja számukra annak a nagyszerű vállalkozásnak a megvalósítására, amelynek révén e térség, minden egyes egyén jogainak tiszteletben tartása mellett, valamint az eljövendő nemzedékekért és a Föld jövőjéért viselt felelősségük tudatában, az emberiség reménységének különleges térségévé válik,

Kifejezve köszönetüket Európa polgárai és államai nevében ezen Alkotmány kidolgozásáért az Európai Konvent tagjainak,

[Akik, kicserélve jó és kellő alakban talált meghatalmazásaikat, a következőkben állapodtak meg:]

I. RÉSZ

I. CÍM: AZ UNIÓ MEGHATÁROZÁSA ÉS CÉLKITŰZÉSEI

1. cikk: Az Unió létrehozása

(1) Európa polgárainak és államainak közös jövőjük építésére irányuló akaratától vezérelve, ezzel az Alkotmánnyal létrejön az Európai Unió, amelyre közös célkitűzéseik elérése érdekében a tagállamok hatásköröket ruháznak. Az Unió összehangolja az e célkitűzések megvalósítására irányuló tagállami politikákat, és a ráruházott hatásköröket a közösségi elv szerinti módon gyakorolja.

(2) Az Unió minden olyan európai állam előtt nyitva áll, amely tiszteletben tartja értékeit, és elkötelezett azok közös érvényesítése mellett.

2. cikk: Az Unió értékei

Az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás és a megkülönböztetésmentesség társadalmában.

3. cikk: Az Unió célkitűzései

(1) Az Unió célja a béke, az általa vallott értékek és népei jólétének előmozdítása.

(2) Az Unió egy határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget kínál polgárai számára, valamint egy egységes piacot, ahol a verseny szabad és torzulásoktól mentes.

(3) Az Unió Európa fenntartható fejlődéséért munkálkodik, amely kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen, magas versenyképességű, teljes foglalkoztatottságot és társadalmi haladást célul kitűző szociális piacgazdaságon alapul, amely a környezet minőségének magas fokú védelmével és javításával párosul. Elősegíti a tudományos és műszaki haladást.

Az Unió küzd a társadalmi kirekesztés és megkülönböztetés ellen, és előmozdítja a társadalmi igazságosságot és védelmet, a nők és férfiak közötti egyenlőséget, a nemzedékek közötti szolidaritást és a gyermekek jogainak védelmét.

Előmozdítja a gazdasági, a társadalmi és a területi kohéziót, valamint a tagállamok közötti szolidaritást.

Az Unió tiszteletben tartja saját kulturális és nyelvi sokszínűségét, és biztosítja Európa kulturális örökségének megőrzését és tovább gyarapítását.

(4) A világ többi részéhez fűződő kapcsolataiban az Unió védelmezi és érvényre juttatja értékeit és érdekeit. Hozzájárul a békéhez, a biztonsághoz, a Föld fenntartható fejlődéséhez, a népek közötti szolidaritáshoz és kölcsönös tisztelethez, a szabad és tisztességes kereskedelemhez, a szegénység felszámolásához és az emberi jogok, különösen pedig a gyermekek jogainak védelméhez, továbbá a nemzetközi jog szigorú betartásához és fejlesztéséhez, így különösen az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt alapelvek tiszteletben tartásához.

(5) E célkitűzéseket a megfelelő eszközökkel, az Alkotmányban az Unióra ruházott hatáskörök keretén belül kell megvalósítani.

4. cikk: Alapvető szabadságok és a megkülönböztetés tilalma

(1) Az Alkotmány rendelkezéseivel összhangban az Unió a területén biztosítja a személyek, az áruk, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgását, valamint a letelepedés szabadságát.

(2) Az Alkotmány alkalmazási körében és az abban foglalt különös rendelkezések sérelme nélkül tilos az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetés.

5. cikk: Az Unió és a tagállamok közötti viszony

(1) Az Unió tiszteletben tartja a tagállamok nemzeti identitását, amely elválaszthatatlan része azok alapvető politikai és alkotmányos berendezkedésének, ideértve a regionális és helyi önkormányzatokat is. Tiszteletben tartja azok alapvető állami funkcióit, köztük az állam területi integritásának biztosításával, valamint a közrend fenntartásával és a belső biztonság megőrzésével kapcsolatos hatásköröket.

(2) Az Unió és a tagállamok a lojális együttműködés elvét követve kölcsönösen tiszteletben tartják és segítik egymást az Alkotmányból eredő feladatok végrehajtásában.

A tagállamok segítik az Uniót feladatainak teljesítésében, és tartózkodnak minden olyan intézkedéstől, amely veszélyeztetheti az Alkotmányban megállapított célkitűzések megvalósítását.

6. cikk: Jogi személyiség

Az Unió jogi személy.

II. CÍM: ALAPVETŐ JOGOK ÉS UNIÓS POLGÁRSÁG

7. cikk: Alapvető jogok

(1) Az Unió elismeri az Alkotmány II. részét képező Alapjogi Chartában foglalt jogokat, szabadságokat és elveket.

(2) Az Unió célul tűzi ki, hogy csatlakozik az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez. Ez a csatlakozás nem érinti az Uniónak az Alkotmányban meghatározott hatásköreit.

(3) Az alapvető jogok, ahogyan azokat az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosítja, továbbá ahogyan azok a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból következnek, az uniós jogrend részét képezik mint annak általános elvei.

8. cikk: Uniós polgárság

(1) Uniós polgár mindenki, aki a tagállamok valamelyikének állampolgára. Az uniós polgárság kiegészíti és nem helyettesíti a nemzeti állampolgárságot.

(2) Az uniós polgárokat megilletik az Alkotmányban meghatározott jogok, és terhelik az abban megállapított kötelezettségek. Így az uniós polgárok:

– jogosultak a tagállamok területén szabadon mozogni és tartózkodni;

– választójoggal rendelkeznek és választhatók a lakóhelyük szerinti tagállam európai parlamenti és helyhatósági választásain ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai;

– jogosultak bármely tagállam diplomáciai vagy konzuli hatóságainak védelmét igénybe venni olyan harmadik ország területén, ahol az állampolgárságuk szerinti tagállam nem rendelkezik képviselettel, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai;

– jogosultak petíciót benyújtani az Európai Parlamenthez, az európai ombudsmanhoz folyamodni, valamint arra, hogy az Alkotmány nyelveinek valamelyikén írásban az Unió bármely intézményéhez vagy tanácsadó szervéhez forduljanak, és ugyanazon a nyelven választ kapjanak.

(3) Ezek a jogok az Alkotmányban és a végrehajtására elfogadott rendelkezésekben megállapított feltételekkel és korlátozásokkal gyakorolhatók.

III. CÍM: AZ UNIÓ HATÁSKÖREI

9. cikk: Alapelvek

(1) Az Unió hatásköreinek elhatárolására a hatáskör-átruházás elve az irányadó. Az uniós hatáskörök gyakorlására a szubszidiaritás és arányosság elvei az irányadók.

(2) A hatáskör-átruházás elvének megfelelően az Unió a tagállamok által az Alkotmányban ráruházott hatáskörök keretén belül jár el az abban foglalt célkitűzések megvalósítása érdekében. Minden olyan hatáskör, amelyet az Alkotmány nem ruházott át az Unióra, a tagállamoknál marad.

(3) A szubszidiaritás elvének megfelelően azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a megtenni szándékozott intézkedés céljait a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

Az Unió intézményei a szubszidiaritás elvét az Alkotmányhoz csatolt, a szubszidiaritás és az arányosság elveinek alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben meghatározottak szerint alkalmazzák. A nemzeti parlamentek az említett jegyzőkönyvben megállapított eljárásnak megfelelően gondoskodnak ennek az elvnek a tiszteletben tartásáról.

(4) Az arányosság elvének megfelelően az Unió fellépése sem tartalmilag, sem formailag nem terjedhet túl azon, ami az Alkotmány célkitűzéseinek eléréséhez szükséges.

Az intézmények az arányosság elvét a (3) bekezdésben említett jegyzőkönyvben foglaltak szerint alkalmazzák.

10. cikk: Uniós jog

(1) Az Alkotmány, valamint az Unió intézményei által a rájuk ruházott hatáskörök gyakorlása körében alkotott jog a tagállamok jogával szemben elsőbbséget élvez.

(2) A tagállamok az Alkotmányból, illetve az Unió intézményeinek intézkedéseiből eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében megteszik a megfelelő általános vagy különös intézkedéseket.

11. cikk: A hatáskörök típusai

(1) Ha egy meghatározott területen az Alkotmány kizárólagos hatáskört ruház az Unióra, e területen kizárólag az Unió alkothat és fogadhat el kötelező erejű jogi aktust, a tagállamok pedig csak abban az esetben, ha őket az Unió erre felhatalmazza, vagy ha annak célja az Unió által elfogadott jogi aktusok végrehajtása.

(2) Ha egy meghatározott területen az Alkotmány a tagállamokkal megosztott hatáskört ruház az Unióra, e területen mind az Unió, mind pedig a tagállamok alkothatnak és elfogadhatnak kötelező erejű jogi aktusokat. A tagállamok e hatáskörükkel csak olyan mértékben élhetnek, amilyen mértékben az Unió hatáskörét nem gyakorolta, vagy úgy határozott, hogy lemond hatáskörének gyakorlásáról.

(3) Az Unió hatáskörrel rendelkezik a tagállamok gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájának előmozdítására és összehangolására.

(4) Az Unió hatáskörrel rendelkezik a közös kül- és biztonságpolitika meghatározására és végrehajtására, ideértve egy közös védelmi politika fokozatos kialakítását.

(5) Meghatározott területeken és az Alkotmányban megállapított feltételek mellett az Unió hatáskörrel rendelkezik a tagállamok intézkedéseit támogató, összehangoló vagy kiegészítő intézkedések végrehajtására, anélkül azonban, hogy ennek révén elvonná a tagállamok e területeken meglévő hatásköreit.

(6) Az uniós hatáskörök terjedelmét és gyakorlásának részletes szabályait az Alkotmány III. részében az egyes területekre vonatkozó külön rendelkezések állapítják meg.

12. cikk: Kizárólagos hatáskörök

(1) Az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a belső piac működéséhez szükséges versenyszabályok megállapítására, továbbá a következő területeken:

- monetáris politika az eurót bevezető tagállamok tekintetében,
- közös kereskedelempolitika,
- vámunió,
- a tengeri biológiai erőforrások megőrzése a közös halászati politika keretében.

(2) Az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik nemzetközi megállapodások megkötésére, ha azok megkötését valamely uniós jogalkotási aktus írja elő, illetve ha hatásköreinek belső gyakorlásához szükséges, vagy valamely belső uniós jogi aktust érint.

13. cikk: A megosztott hatáskörök területei

(1) Az Unió a tagállamokkal megosztott hatáskörrel rendelkezik azokban az esetekben, amikor az Alkotmány olyan hatáskört ruház rá, amely nem tartozik a 12. és 16. cikkben felsorolt területekhez.

(2) Az Unió és a tagállamok közötti megosztott hatáskörök a következő fő területeken alkalmazandók:

– belső piac,
– a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége,
– mezőgazdaság és halászat, kivéve a tengeri biológiai erőforrások megőrzését,
– közlekedés és transzeurópai hálózatok,
– energia,
– a szociálpolitikának a III. részben meghatározott vonatkozásai,
– gazdasági, társadalmi és területi kohézió,
– környezet,
– fogyasztóvédelem,
– a közegészségügy terén jelentkező közös biztonsági kockázatok.

(3) A kutatás, a technológiai fejlesztés és az űrkutatás területén az Unió hatáskörrel rendelkezik egyes intézkedések végrehajtására, így különösen programok kidolgozására és megvalósítására; e hatáskör gyakorlása azonban nem akadályozhatja meg a tagállamokat saját hatásköreik gyakorlásában.

(4) A fejlesztési együttműködés és a humanitárius segélyezés területén az Unió hatáskörrel rendelkezik egyes intézkedések megtételére és egy közös politika folytatására; e hatáskör gyakorlása azonban nem akadályozhatja meg a tagállamokat saját hatásköreik gyakorlásában.

14. cikk: A gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák összehangolása

(1) Az Unió intézkedéseket fogad el a tagállamok gazdaságpolitikájának összehangolása céljából, így különösen meghatározza az e politikákra vonatkozó átfogó iránymutatásokat. A tagállamok az Unión belül összehangolják gazdaságpolitikájukat.

(2) Az eurót bevezető tagállamokra külön rendelkezések vonatkoznak.

(3) Az Unió intézkedéseket fogad el a tagállamok foglalkoztatáspolitikájának összehangolása céljából, így különösen meghatározza az e politikákra vonatkozó átfogó iránymutatásokat.

(4) Az Unió kezdeményezéseket fogadhat el a tagállamok szociálpolitikájának összehangolása céljából.

15. cikk: Közös kül- és biztonságpolitika

(1) Az Unió közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó hatásköre a külpolitika minden területére és az Unió biztonságát érintő valamennyi kérdésre kiterjed, ideértve egy közös védelmi politika fokozatos kialakítását, amely közös védelemhez vezethet.

(2) A tagállamok az Unió kül- és biztonságpolitikáját a lojalitás és a kölcsönös szolidaritás jegyében tevékenyen és fenntartások nélkül támogatják, és tiszteletben tartják az Unió e területen elfogadott jogi aktusait. Tartózkodnak az olyan cselekvéstől, amely ellentétes az Unió érdekeivel vagy ronthatja annak eredményességét.

16. cikk: A támogató, összehangoló és kiegészítő intézkedések területei

(1) Az Unió támogató, összehangoló és kiegészítő intézkedéseket tehet.

(2) Az európai szintű támogató, összehangoló és kiegészítő intézkedések a következő területekre terjedhetnek ki:

- ipar,
- az emberi egészség védelme és javítása,
- oktatás, szakképzés, ifjúság és sport,
- kultúra,
- polgári védelem.

(3) Az Unió által az ez területekre vonatkozóan a III. részben meghatározott külön rendelkezések alapján elfogadott kötelező erejű jogi aktusok nem eredményezhetik a tagállamok jogszabályi vagy közigazgatási rendelkezéseinek harmonizációját.

17. cikk: Rugalmassági klauzula

(1) Ha a III. részben meghatározott politikák keretében az Unió fellépése bizonyul szükségesnek ahhoz, hogy az Alkotmányban foglalt célkitűzések valamelyike megvalósuljon, és az Alkotmány nem biztosítja a szükséges hatáskört, a Miniszterek Tanácsa a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértését követően egyhangúlag meghozza a megfelelő rendelkezéseket.

(2) A szubszidiaritás elve érvényesülésének ellenőrzésére szolgáló, a 9. cikk (3) bekezdésében említett eljárás keretében a Bizottság köteles felhívni a tagállamok nemzeti parlamentjeinek figyelmét azokra a javaslatokra, amelyek e cikken alapulnak.

(3) Az e cikk alapján elfogadott rendelkezések nem eredményezhetik a tagállamok jogszabályi vagy közigazgatási rendelkezéseinek harmonizációját olyan területeken, amelyeken az Alkotmány az ilyen harmonizációt kizárja.

IV. CÍM: AZ UNIÓ INTÉZMÉNYEI

I. fejezet – Intézményi keretek

18. cikk: Az Unió intézményei

(1) Az Unió egységes intézményi kerettel rendelkezik, amelynek célja:

– az Unió célkitűzéseinek előmozdítása,
– az Unió értékeinek érvényesítése,
– az Unió, valamint polgárai és tagállamai érdekeinek szolgálata, valamint a politikái és a céljai

  követése érdekében megtett intézkedései egységességének, eredményességének és folyamatosságának a biztosítása.

(2) Ez az intézményi keret a következőket foglalja magában:

az Európai Parlament,
az Európai Tanács,
a Miniszterek Tanácsa,
az Európai Bizottság,
a Bíróság.

(3) Az egyes intézmények az Alkotmányban rájuk ruházott hatáskörök keretén belül, az ott meghatározott eljárások és feltételek szerint járnak el. Az intézmények jóhiszeműen és kölcsönösen együttműködnek egymással.

19. cikk: Az Európai Parlament

(1) Az Európai Parlament, a Miniszterek Tanácsával közösen, jogalkotási és költségvetési jogkörrel rendelkezik, valamint politikai ellenőrzési és konzultatív feladatokat lát el az Alkotmányban meghatározott feltételek szerint. Az Európai Parlament megválasztja az Európai Bizottság elnökét.

(2) Az Európai Parlamentet az európai polgárok közvetlen és általános választójog alapján, szabad és titkos választásokon, ötéves időtartamra választják. Tagjainak száma nem haladhatja meg a hétszázharminchatot. Az európai polgárok képviselete degresszíven arányos módon valósul meg,

ahol a tagállamonkénti alsó küszöbérték négy tag.

A 2009. évi európai parlamenti választások előtt kellő időben, továbbá – amennyiben szükséges – az azt követő választások esetén a Európai Tanács, az Európai Parlament javaslata alapján és vele egyetértésben, a fenti alapelvek tiszteletben tartásával egyhangú határozattal meghatározza az Európai Parlament összetételét.

(3) Az Európai Parlament tagjai közül megválasztja elnökét és tisztségviselőit.

20. cikk: Az Európai Tanács

(1) Az Európai Tanács adja az Európai Uniónak a fejlődéséhez szükséges ösztönzést, és meghatározza e fejlődés általános politikai irányait és prioritásait. Az Európai Tanács nem rendelkezik jogalkotási jogkörrel.

(2) Az Európai Tanács a tagállamok állam-, illetve kormányfőiből, valamint saját elnökéből és a Bizottság elnökéből áll. Munkájában részt vesznek a külügyminiszterek.

(3) Az Európai Tanács, az elnöke összehívására, negyedévente ülésezik. Amikor a napirend úgy kívánja, tagjai úgy határozhatnak, hogy munkájukat valamely miniszter, illetve a Bizottság elnöke esetében egy biztos segíti. Ha a helyzet úgy kívánja, az elnök az Európai Tanácsot rendkívüli ülésre hívhatja össze.

(4) Ha az Alkotmány eltérően nem rendelkezik, az Európai Tanács határozatait konszenzussal hozza meg.

21. cikk: Az Európai Tanács elnöke

(1) Az Európai Tanács elnökét az Európai Tanács maga választja meg minősített többséggel, két és fél éves időtartamra; az elnök megbízatása egy alkalommal megújítható. Akadályoztatás vagy súlyos hivatali mulasztás esetén az Európai Tanács az elnök megbízatását ugyanilyen eljárással megszüntetheti.

(2) Az Európai Tanács elnöke:

– irányítja és szervezi az Európai Tanács munkáját,
– a Bizottság elnökével együttműködve és az Általános Ügyek Tanácsában folytatott munka alapján gondoskodik annak megfelelő előkészítéséről és folyamatosságáról,
– erőfeszítéseket tesz az Európai Tanácson belüli kohézió és konszenzus elérésére,
– minden ülést követően jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek.

Az Európai Tanács elnöke – a saját szintjén és e minőségében, valamint az Unió külügyminisztere hatáskörének sérelme nélkül – ellátja az Unió képviseletét a közös kül- és biztonságpolitikához tartozó ügyekben.

(3) Az Európai Tanács elnöke semmilyen nemzeti tisztséget nem tölthet be.

22. cikk: A Miniszterek Tanácsa

(1) A Miniszterek Tanácsa, közösen az Európai Parlamenttel, jogalkotási és költségvetési jogkörrel rendelkezik, valamint politikameghatározási és koordinatív feladatokat lát el az Alkotmányban meghatározott feltételek szerint.

(2) A Miniszterek Tanácsa valamennyi tanácsi formáció esetében a tagállamok egy-egy miniszteri szintű képviselőjéből áll. Az adott tagállam nevében csak az ilyen képviselő vállalhat kötelezettséget és csak az ilyen képviselő szavazhat.

(3) Ha az Alkotmány eltérően nem rendelkezik, a Miniszterek Tanácsa a határozatait minősített többséggel hozza meg.

23. cikk: A Miniszterek Tanácsának formációi

(1) A Jogalkotási és Általános Ügyek Tanácsa gondoskodik a Miniszterek Tanácsában folyó munka összhangjáról.

Amikor a Miniszterek Tanácsa Általános Ügyek Tanácsaként jár el, a Bizottsággal együttműködve gondoskodik az Európai Tanács üléseinek előkészítéséről és nyomon követéséről.

Amikor jogalkotói minőségében jár el, a Miniszterek Tanácsa az Alkotmány rendelkezéseinek megfelelően megvitatja, és az Európai Parlamenttel közösen elfogadja az európai törvényeket és európai kerettörvényeket. Ha e minőségében jár el, az egyes tagállamok képviseletét egy vagy két, a Miniszterek Tanácsának napirendjén szereplő ügyekben illetékes más miniszteri szintű képviselő látja el.

(2) A Külügyek Tanácsa az Európai Tanács által meghatározott stratégiai iránymutatások alapján kidolgozza az Unió külső politikáit, és biztosítja külső tevékenységeinek összhangját. Elnöke az Unió külügyminisztere.

(3) Az Európai Tanács európai határozatban megállapítja a Miniszterek Tanácsának további formációit.

(4) A Miniszterek Tanácsa formációinak elnökségét, a Külügyek Tanácsának kivételével, a Miniszterek Tanácsában részt vevő tagállami képviselők látják el egy egyenjogúságon alapuló rotációs rend szerint, egyenként legkevesebb egy éves időtartamig. Az Európai Tanács, az európai politikai és földrajzi egyensúly, valamint a tagállamok közötti különbségek figyelembevételével, európai határozatban megállapítja e rotációs rend szabályait.

24. cikk: Minősített többség

(1) Ha az Európai Tanács vagy a Miniszterek Tanácsa minősített többséggel határoz, a minősített többséghez a tagállamok többségének egyben az Unió népességének legalább háromötödét képviselő szavazata szükséges.

(2) Ha az Alkotmány nem írja elő, hogy az Európai Tanácsnak vagy a Miniszterek Tanácsának a Bizottság javaslata alapján kell határoznia, illetve ha az Európai Tanács vagy a Miniszterek Tanácsa nem az Unió külügyminiszterének kezdeményezésére jár el, a minősített többséghez a tagállamok kétharmadának egyben az Unió népességének legalább háromötödét képviselő szavazata szükséges.

(3) Az (1) és (2) bekezdések rendelkezései 2009. november 1-jétől lépnek hatályba, azt követően, hogy az európai parlamenti választások a 19. cikk rendelkezéseinek megfelelően lezajlottak.

(4) Amennyiben az Alkotmány III. része úgy rendelkezik, hogy a Miniszterek Tanácsának a törvényeket és kerettörvényeket különleges jogalkotási eljárás szerint kell elfogadnia, az Európai Tanács saját kezdeményezésére, legalább hat hónapos megfontolási időt követően, egyhangú határozattal úgy rendelkezhet, hogy az ilyen törvények és kerettörvények rendes jogalkotási eljárásban is elfogadhatók. Az Európai Tanács köteles erről előzetesen konzultálni az Európai Parlamenttel és tájékoztatni a nemzeti parlamenteket.